

Prima instanță: Jud. Buiucani
Jud. M.Murguleț
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău:
I.Cimpoi, N.Simciuc, V. Pruteanu

Î N C H E I E R E

31 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului judecător: Tatiana Vieru
Judecători: Oleg Sternioală, Nicolae Craiu

examinînd admisibilitatea recursului declarat de Ministerul Justiției în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Gonța Corneliu către Ministerul Justiției, intervenient accesoriu Procuratura Generală a Republicii Moldova privind repararea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2016, prin care s-a respins cererea de apel declarată de Gonța Corneliu, s-a admis apelul declarat de Ministerul Justiției și s-a modificat hotărîrea Judecătoriei Buiucani din 27 mai 2016,

C O N S T A T Ă :

La data de 12 martie 2016 Gonța Corneliu s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Ministerul Justiției, intervenient accesoriu Procuratura Generală a Republicii Moldova privind încasarea din contul statului în baza Legii 1545 a prejudiciul material cauzat, în urma suspendării din funcție în legătură cu efectuarea urmăririi penale, în mărime de 43400 lei; a cheltuielilor de judecată suportate pentru asistență juridică pe cauza penală, în sumă de 13 mii lei; a cheltuielilor de judecată suportate pentru asistența juridică în prezenta pricină civilă, în sumă de 5500 lei și repararea prejudiciului moral cauzat în sumă de 600 mii lei.

În motivarea acțiunii a indicat că, la data de 05 iunie 2014 a fost reținut de către ofițerul de urmărire penală al Centrului Național Anticorupție, locotenent major Radu Radu. Fiind bănuit de contribuirea la săvârșirea actelor de corupere, tolerarea acțiunilor șefului Terminalului Chișinău al Agenției Naționale pentru Siguranța

Alimentelor, Solear Eduard și prin tănuirea urmelor, a mijloacelor sau instrumentelor de săvârșire a infracțiunii. La data de 08 iunie 2014 a fost pus sub învinuire de către procurorul în Procuratura Anticorupție, Constantin Popa, pentru faptul că, activând în calitate de inspector al Secției postului de control fitosanitar Chișinău-Terminale din cadrul Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, contrar obligațiilor și interdicțiilor impuse de funcția deținută, acționând în coparticipație și de comun acord cu șeful său, Solear Eduard, a comis infracțiunea de corupere pasivă, acțiunile reclamantului fiind calificate potrivit prevederilor art. 42 alin. (2), (5), art. 324 alin. (2) lit. b) și c) CP.

A relevat că, prin încheierea Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 08 iunie 2014, i-a fost aplicată măsura preventivă de arest la domiciliu pe un termen de 30 zile. Ulterior, după expirarea termenului arestării preventive, i-a fost aplicată măsura preventivă, sub forma de obligațiune de a nu părăsi țara.

A invocat că, prin ordonanța procurorului în Procuratura Anticorupție din 29 septembrie 2015 a fost scos de sub urmărire penală, pe motiv că, în acțiunile lui nu există faptul infracțiunii, iar procesul penal a fost clasat din lipsa elementelor constitutive ale infracțiunii.

A afirmat că, în legătură cu pornirea urmăririi penale în privința sa și a punerii sub învinuire, la data de 18 iunie 2014 a fost suspendat din funcția deținută și reîncadrat în funcție abia după clasarea cauzei penale, începând cu data de 09 octombrie 2015.

Gonța Corneliu a mai indicat că, în toată această perioadă nu a activat și nu a primit salariu, aflându-se într-o stare materială foarte grea, nefiind atestat la timp pentru a putea fi promovat în funcție, din cauza neîndeplinirii la timp a programului perioadei de probă a funcționarului public debutant.

Susține că, reținerea, punerea neîntemeiată sub învinuire, arestarea la domiciliu, i-au creat mari suferințe fizice și psihice. Prin acțiunile date fiind înjosit, făcut de rușine în fața prietenilor, pierzându-și onoarea prin defăimare și fiind abandonat de prietena cu care urma să se căsătorească.

Prin urmare, Gonța Corneliu a solicitat încasarea din contul statului în baza Legii 1545 a prejudiciul material cauzat, în urma suspendării din funcție în legătură cu efectuarea urmăririi penale, în mărime de 43400 lei; a cheltuielilor de judecată suportate pentru asistență juridică pe cauza penală, în sumă de 13 mii lei; a cheltuielilor de judecată suportate pentru asistența juridică în prezenta pricină civilă, în sumă de 5500 lei și repararea prejudiciului moral cauzat în sumă de 600 mii lei.

Reclamantul a menționat că își întemeiază cerințele pe norma legală evidențiată în Codul Civil, Legea nr.1545-XIII din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, Cod de procedură Penală .

Prin hotărârea Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 27 mai 2016 acțiunea depusă de Gonța Corneliu a fost admisă parțial.

S-a încasat din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției, în beneficiul lui Gonța Corneliu prejudiciul material cauzat prin suspendarea din funcție în sumă de 42000 lei, prejudiciul moral cauzat în mărime de 20000 lei și cheltuielile de judecată în sumă de 2000 lei. În rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată

La 06 iunie 2016 Gonța Corneliu reprezentat de avocatul Tudor Suveică a declarat apel, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii și încasarea suplimentară a prejudiciului material în mărime de 1400 lei, a cheltuielilor de judecată în prezenta acțiune, în mărime de 3500 lei, precum și încasarea cheltuielilor de asistență juridică suportate pe cauza penală, în mărime de 13000 lei și a prejudiciului moral cauzat în mărime de 599880 lei (f.d.54(b)-54(d) vol.I).

La 14 iunie 2016 Ministerul Justiției al RM a declarat apel, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii. Cu titlu secundar, în cazul admiterii de către instanța de apel a despăgubirilor bănești, apelantul solicită modificarea hotărârii primei instanțe în partea ce ține de încasarea prejudiciului material și moral cauzat, cu diminuarea sumei prejudiciului acordat corespunzător sumelor acordate în cauze similare de către Curtea Europeană și instanța judecătorească națională (f.d.55; 76-80 vol.I).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2016 s-a respins apelul declarat de Gonța Corneliu reprezentat de avocatul Tudor Suveică. S-a admis apelul declarat de Ministerul Justiției al RM. S-a modificat hotărârea Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 27 mai 2016 în partea încasării prejudiciului material cauzat prin suspendarea din funcție, cu micșorarea sumei de 42000 lei până la 31880 lei. În rest hotărârea Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 27 mai 2016 a fost menținută (f.d. 95-105).

În motivarea soluției s-a reținut că, instanța de fond neîntemeiat a stabilit mărimea prejudiciului material în sumă de 42000 lei.

În speță, s-a constatat că, la stabilirea prejudiciului material au fost calculate din salariile brute a angajatului Gonța Corneliu, cu includerea reținerilor la bugetul asigurărilor sociale de stat, fondul de pensii, etc, care se fac din venitul brut al angajatului și care se rețin din venitul total al acestuia, fapt stabilit eronat de către prima instanță.

Astfel, conform art.7 al Legii privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale

instanțelor judecătorești nr. 1545 din 25 februarie 1998, în cazurile menționate la art.3, persoanei fizice sau juridice i se compensează sau i se restituie:

a) salariul și alte venituri provenite din muncă, ce constituie sursa ei principală de existență, de care a fost privată în urma acțiunilor ilicite;

b) pensia sau indemnizația a cărei plată a fost sistată ca urmare a arestului ilegal și ținerii sub arest;

c) averea (inclusiv depunerile bănești și dobânzile aferente, obligațiile împrumuturilor de stat și câștigurile aferente) confiscată ori trecută în venitul statului de către instanța judecătorească sau ridicată de organul de urmărire penală, precum și averea sechestrată;

d) amenzile percepute ca urmare a executării sentinței judiciare și cheltuielile de judecată suportate de persoana fizică în legătură cu acțiunile ilicite;

e) sumele plătite de ea pentru asistența juridică;

f) cheltuielile pentru tratamentul ei, tratament determinat de aplicarea față de aceasta a unor acțiuni ilicite (a maltratării);

g) cheltuielile efectuate în legătură cu chemările în organul de urmărire penală, organul procuraturii sau în instanța judecătorească.

Iar, potrivit art. 6 lit. a) din Legea 1545, dreptul la repararea prejudiciului, în mărimea și modul stabilite de prezenta lege, apare în cazul scoaterii persoanei de sub urmărire penală sau încetării urmăririi penale pe temeiuri de reabilitare.

Conform prevederilor art. 284 alin. (1) și (2) din CPP, scoaterea persoanei de sub urmărirea penală este actul de reabilitare și finalizare în privința persoanei a oricăror acțiuni de urmărire penală în legătură cu fapta anterior imputată. Scoaterea persoanei de sub urmărirea penală are loc când aceasta este bănuită sau învinuită și se constată că: (1) fapta nu a fost săvârșită de bănuit sau învinuit; (2) există vreuna din circumstanțele prevăzute la art. 275 pct. 1) - 3), inclusiv dacă fapta constituie o contravenției; (3) există cel puțin una din cauzele prevăzute la art. 35 din Codul penal.

Totodată, a constatat că mărimea concretă a compensației se determină luându-se în considerație: gravitatea infracțiunii de a cărei săvârșire a fost învinuită persoana respectivă, caracterul și gravitatea încălcărilor procesuale comise la urmărirea penală și la examinarea cauzei penale în instanța de judecată, rezonanța pe care a avut-o în societate informația despre învinuirea persoanei, durata urmăririi penale, precum și durata examinării cauzei penale în instanța de judecată, natura dreptului personal lezat și locul lui în sistemul de valori al persoanei, suferințele fizice și psihice cauzate, durata aflării nelegitime a persoanei în detenție.

Or, instanța de judecată va determina mărimea compensației și în baza criteriilor specificate la art. 219 alin.(4) din CPP. În toate cazurile, instanța de judecată se va baza pe principiile compensării rezonabile și echitabile a prejudiciului moral.

Prin urmare, a menționat instanța de apel că prin prejudicii aduse onoarei, cinstei, demnității, prestigiului sau reputației profesionale a unei persoane se înțeleg prejudiciile produse prin insulte, calomnii, defăimări, aprecieri nefavorabile, inclusiv cele privind reputația și probitatea profesională, apartenență la un grup etnic socialmente mai defavorizat sau la o anumită minoritate sexuală.

Obligația de a dovedi faptul pricinuirii prejudiciului moral o exercită partea vătămată, de aceea în cererea despre compensarea prejudiciului moral aceasta trebuie să indice de către cine, în ce circumstanțe și în baza căror acțiuni (inacțiuni) i-au fost cauzate suferințe morale (psihice) sau fizice, prin ce se manifestă acestea.

La 15 martie 2017 Ministerul Justiției al RM a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel din 08 decembrie 2016.

În motivarea cererii de recurs a invocat că instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată, a interpretat în mod eronat legea, a aplicat în mod greșit analogia legii sau analogia dreptului.

Conform prevederilor art. 434 alin. (1) CPC recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Materialele cauzei atestă că decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 08 decembrie 2016 și a fost expediată părților la 19 decembrie 2016 (f.d. 107), însă careva probe ce ar confirma receptionarea deciziei contestate la materialele cauzei lipsesc. Ca urmare, recursul depus la 15 martie 2017, este depus în termen.

La 05 mai 2017 Procuratura Republicii RM a depus referință la cererea de recurs înaintată de Ministerul Justiției al RM solicitând admiterea acestuia.

Analizând materialele dosarului prin prisma temeiurilor invocate în cererea de recurs, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ ajunge la concluzia că recursul declarat de Ministerul Justiției al RM nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziei instanței de apel.

Potrivit prevederilor art. 432 alin. (1) CPC părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

În speță, Colegiul menționează că recursul în cauză conține obiecțiile de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare. Drept urmare, se reține că argumentele invocate în recurs nu pot constitui temei de admitere a acestora, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, așa cum formal invocă recurentul și respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Dispozițiile art. 432 alin. (2), (3) CPC au caracter de concretizare a motivului de recurs, determinând cazurile concrete în prezența cărora se consideră că normele de drept material și procedural au fost încălcate sau eronat aplicate.

Alin. (4) al aceluiași articol stipulează că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, călăuzindu-se de art. 440 CPC Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ a constatat existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433 CPC și anume la lit. a), care expres prevede că cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

În legătură cu cele constatate, examinând argumentele cererii de recurs prin prisma normelor legale ce reglementează relațiile dintre părți, ținând cont de actele anexate la dosar, se constată că recursul înaintat de Ministerul Justiției al RM împotriva deciziei instanței de apel nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

În conformitate cu art. 270, 433 lit. a), 440 CPC completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

D I S P U N E:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Ministerul Justiției al RM în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Gonța Corneliu către Ministerul Justiției privind repararea prejudiciului material și moral.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecător

Tatiana Vieru

Judecători

Oleg Sternioală

Nicolae Craiu